

“การต่อสู้กับภาวะห้องเรียนไร้ระเบียบ”

“หลายครั้งที่ฉันปล่อยให้ห้องเรียนเริ่มมีอิสรภาพมากเกินไป

ฉันพบว่าห้องเรียนกำลังเข้าสู่ **ภาวะไร้ระเบียบ**

นักเรียนไม่ฟังกัน นักเรียนไม่ฟังครู
และหลายครั้งที่ฉันเริ่มรู้สึกว้า ฉันกำลังเป็นครูที่
“ยอมรับและเข้าใจ เด็กนักเรียนอย่างไร้เหตุผล”

นางสาวนันท์ณิชา พัดเกร็ด (ครูนึ่ง)

ครูภูมิปัญญาภาษาไทย ช่วงชั้น ๑

ฉันเคยตั้งคำถามกับตัวเองเล่นๆว่า “ทำไมฉันจึงอยากมาเป็นครู” และทุกครั้งฉันมักจะได้อำตอบที่ชัดเจนในใจว่า “ฉันเคยไม่พอใจกับระบบการศึกษา และมีความหวังที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาของประเทศไทย”

ถ้าย้อนเวลากลับไปในอดีต สมัยที่ฉันยังเป็นนักเรียนชั้นประถม ฉันได้เข้าศึกษาในโรงเรียนเร่งเรียนแห่งหนึ่ง โดยที่พ่อและแม่ของฉันให้เหตุผลว่า โรงเรียนนี้คือโรงเรียนที่ดีที่สุดจังหวัด ฉันไม่ค่อยมีความทรงจำอะไรมากนักกับโรงเรียน เพราะความทรงจำส่วนมากจะเป็นความทุกข์มากกว่าความสุข ฉันเป็นเด็กหญิงเรียบร้อยตัวเล็ก แยกกระเป๋าใบใหญ่ ในกระเป๋าบรรจุเต็มไปด้วยหนังสือและสมุดปกแข็งปกอ่อนหลายเล่ม กิจวัตรประจำวันทุกเช้าของฉันคือ การท่องหนังสือภาษาไทย ทำโจทย์ปัญหาวิชาคณิตศาสตร์ ฝึกฝนคณิตคิดเร็ว

ในระหว่างคาบเรียนฉันมักจะจ้องมองนาฬิกา ว่าเมื่อไหร่จะหมดเวลาเสียที แต่ยิ่งมองนาฬิกาก็เหมือนเวลาจะยิ่งผ่านไปช้า ฉันได้แต่คิดว่า ช่างเป็น 45 นาที ที่สุดแสนจะทรมาน เมื่อถึงเวลาพักกลางวัน ฉันไม่เคยมีโอกาสดูออกไปวิ่งเล่นเหมือนเด็กคนอื่น ๆ เพราะต้องนั่งทำการบ้านหลายวิชา ฉันเคยถูกตราหน้า ว่าเป็นเด็กไม่ฉลาด เพียงเพราะฉันสอบตกวิชาคณิตศาสตร์ทุกครั้ง แต่ความจริงแล้วโรงเรียนไม่ได้พื้นที่ให้ฉันได้แสดงศักยภาพในวิชาที่ฉันถนัดมากนัก เช่น วิชาภาษาไทย และศิลปะ ภาพจำของครูที่โรงเรียนสมัยประถมของฉันคือ ครูต้องเป็นคนที่ดีและไม่น่าเข้าใกล้ ต่อให้ฉันมีคำถามหรือข้อสงสัย ฉันจะเลือกถามครูเป็นคนสุดท้าย เรียกได้ว่า **“ครูอยู่ที่ไหน ฉันจะไม่อยู่ที่นั่น”**

ทำอย่างไรฉันจึงจะเป็นครูที่ดี

ตลอดระยะเวลาที่ฉันมีโอกาสดูก้าวเท้าเข้าสู่บทบาทการเป็นครู ฉันตั้งปณิธานอันแน่วแน่กับตัวเองว่า **“ฉันจะต้องเป็นครูที่ดีกว่าครูที่ฉันเคยเจอมา” “ฉันจะเป็นครูที่รับฟังและเข้าใจเด็กๆ”** ฉันจึงใช้หลักการง่ายๆว่า **“ฉันจะไม่ทำในสิ่งที่ฉันไม่ชอบกับเด็กนักเรียน”** และแน่นอนว่านี่กลายเป็นจุดเด่นที่สุดด้านการทำหน้าที่ครูของฉัน ฉันได้สร้างภาพลักษณ์ของครูภูมิปัญญา ภาษาไทยใหม่ให้กลายเป็น **“ครูภาษาไทยผู้ใจดี”** ห้องเรียนภาษาไทยของฉันจึงเป็นห้องเรียนที่สบายๆ นักเรียนทุกคนมีสิทธิ์มีเสียงในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีอิสระในการทำงาน โดยฉันมักจะเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกการทำงานด้วยตัวเอง ทั้งแบบเดี่ยว แบบคู่ แบบกลุ่ม สามารถเลือกพื้นที่ทำงานทั้งบนโต๊ะและที่พื้น

นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถเลือกกระบวนการทำงานได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเขียน การวาดภาพ และการออกแบบชิ้นงานอิสระ

การสอนของฉันมีข้อดีข้อเสียอะไรบ้าง

เมื่อฉันเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนจากแบบเดิม ที่ครูเคยเป็นผู้พูดฝ่ายเดียวอยู่หน้ากระดาน เป็นการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับนักเรียน รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน จากครูที่พูดคนเดียว เป็นครูที่ให้ นักเรียนบอกและแสดงความคิดเห็น การสอนแบบที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางสร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกทำงานด้วยตัวเอง ทำให้ฉันเห็นบรรยากาศห้องเรียนที่เปิดกว้าง เห็นกระบวนการคิดและกระบวนการทำงานของนักเรียนรายบุคคล และสิ่งที่สำคัญที่สุด ทำให้ฉันเห็นปัญหาเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน แต่ในทางกลับกันก็มีหลายครั้งที่ฉันเริ่มรู้สึกว่ ฉันกำลังเป็นครูที่ “ยอมรับและเข้าใจ เด็กนักเรียนอย่างไร เหตุผล”

อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ฉันไม่พอใจการสอนของตนเอง

ปัญหาของห้องเรียนวิชาภูมิปัญญาภาษาไทยของฉัน แบ่งออกเป็น 2 ปัญหาหลัก คือ **ปัญหาการเรียนรู้** และ**ปัญหาการทำงาน** เมื่อหลายครั้งฉันปล่อยให้ห้องเรียนเริ่มมีอริสรภาพมากเกินไป ฉันพบว่าห้องเรียนกำลังเข้าสู่ **ภาวะไร้ระเบียบ** นักเรียนไม่ฟังกัน นักเรียนไม่ฟังครู และเมื่อครูไม่สร้างกติกาในการทำงานให้ชัดเจน พบว่าชิ้นงานของนักเรียนไม่สะอาดเรียบร้อย ไม่มีระเบียบ และหลายครั้งที่ฉันพบว่า เมื่อการเรียนการสอนเดินทางมาสู่ขั้นตอนการนำเสนอ นักเรียนส่วนมากเลือกที่จะพูดคุยกันเองมากกว่าการฟังเพื่อน

ครูทำอย่างไรเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น

บ่อยครั้งที่นักเรียนพูดคุยในขณะที่ครูกำลังสอน หรือเพื่อนกำลังนำเสนอ หรือในกรณีที่เด็ก ก่อวุ่นขึ้นเรียน ฉันมักเลือกใช้วิธีพูดต่อไปทำเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น และเมื่อเด็กพูดเสียงดังขึ้น ฉันเลือกวิธีการสอนแบบตะโกน หรือในกรณีที่เริ่มคุมชั้นเรียนไม่อยู่ ฉันมักจะใช้เสียงดังเพื่อบอกให้นักเรียน เงียบลงชั่วคราว แต่อีกไม่นานห้องเรียนก็เข้าสู่ภาวะไร้ระเบียบเช่นเดิม เช่นเดียวกันกับการทำงานของนักเรียน บ่อยครั้งที่ฉันพบว่า นักเรียนขีดเส้นกันหน้าไม่ตรง เขียนตัวหนังสือไม่เป็นระเบียบ ลบไม่สะอาด ฉันเลือกวิธี “ตักเตือนแล้วปล่อยผ่าน”

ฉันกลับมาคิดถึงบททบทวนกับตัวเองว่า **ทำไมฉันจึงเลือกทำในสิ่งที่ฉันทำอยู่** และได้คำตอบให้กับตนเองว่า ฉันมองว่านักเรียนที่มีปัญหาเป็นเพียงนักเรียนส่วนน้อย ฉันกลัวจะเสียเวลากับการอบรมนักเรียนส่วนน้อย กลัวนักเรียนส่วนมากที่ตั้งใจเรียนจะหมดสนุกและไม่อยากเรียน กลัวเจตคติจะไม่ดีถ้าคุณเด็กเกินไป กลัวเด็กจะมีทัศนคติไม่ดีถ้าฉันให้ลบแล้วเขียนใหม่ จากความกลัวเด็กไม่รัก กลัวเด็กจะมองว่าฉันเป็น **“ครูรังใจร้าย”** ทำให้ฉันกลายเป็นครูแบบ **“พ่อแม่รังแกฉัน”**

ฉันจะเปลี่ยนแปลงตนเองได้อย่างไร

ฉันเรียนรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง ต้องเริ่มจากการยอมรับในข้อผิดพลาดของตนเองก่อน แต่เดิมฉันเคยเข้าใจว่า การใจดีของฉัน จะสามารถซื้อใจเด็กและทำให้เด็กนักเรียนทุกคนตั้งใจเรียนโดยลืมนึกไปว่า นักเรียนแต่ละคนมีลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างกันและตอบสนองกับการเรียนรู้ที่ต่างหากัน แต่เดิมฉันมักจะมีพฤติกรรมโทษเด็ก เช่น ถ้าเด็กทำงานไม่เรียบร้อยเป็นเพราะเขาไม่ตั้งใจ หรือถ้าเด็กไม่ฟังที่ฉันสอน ไม่ฟังที่เพื่อนแลกเปลี่ยน เป็นเพราะว่าเขาเป็นเด็กดื้อ แต่เมื่อได้กลับมาใคร่ครวญตนเองแล้ว พบว่าแท้ที่จริง ปัญหาทั้งหมดอยู่ที่ฉัน ไม่ใช่เด็ก ครูมีพฤติกรรมเช่นไรถึงทำให้เด็กไม่ฟังหรือไม่ตั้งใจทำงาน ฉันจึงพยายามหาวิธีเรียนรู้เพื่อปรับปรุงตัวเองเพื่อให้นักเรียนของฉันดีขึ้นกว่าเดิม และฉันค้นพบว่าเด็กทุกคนเรียนรู้ได้ แต่ครูต้องหาวิธีการสอนเด็กที่ต่างหากัน ครูต้องชัดเจนในกฎกติกา และในขณะเดียวกัน กฎเกณฑ์ที่ครูตั้งต้องไม่ตึงและไม่หย่อนจนเกินไป

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญควรเริ่มต้นจากอะไร

ฉันมองว่าสิ่งที่จะเป็นครูที่ดีนั้น ครูควรเข้าใจถ่องแท้ถึงธรรมชาติของเด็ก ครูต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อทำความเข้าใจนักเรียนก่อน จากการสังเกตเด็กนักเรียนชั้น ๑ ฉันพบว่าธรรมชาติของเด็กชั้น ๑ มักชอบความสนุกสนาน ชอบคำพูดหรือเรื่องราวตลก มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่วว่องไว ชอบกิจกรรมเคลื่อนไหว ไม่ค่อยอยู่นิ่ง ชอบการพูดมากกว่าการเขียน มักจะมีระยะความสนใจเพียงสั้นๆ เมื่อแจจจจจจจควรเป็นจจจจจจและทยอยให้ที่ละจจจจ ชอบการถูกชมเชย ต้องการสร้างความพึงพอใจให้ครู แต่ในทางกลับกันก็อ่อนไหวง่ายต่อคำพูดและการถูกตำหนิ ดังนั้นเมื่อฉันรู้เช่นนี้แล้ว หน้าที่หลักของฉัน คือการจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ให้ตอบสนองกับธรรมชาติของเด็ก

ธรรมชาติ หรือ ไร้ระเบียบ

ทุกครั้งที่ฉันก้าวเท้าเข้าสู่ห้องเรียน ฉันพบว่ามิได้มีเด็กนักเรียนส่วนหนึ่ง ที่มีความตื่นตัวและกระตือรือร้น สักเกตจากการลุกขึ้นมาจากที่ของตนเอง วิ่งมารุมล้อมฉัน พร้อมกับถามว่า **“ครูนี่..วันนี้จะเรียนอะไรคะ/ครับ”** นักเรียนบางคนก็แอบมาหยิบ มาจิบ มาดมสือในขณะที่ฉันกำลังตระเตรียม นักเรียนบางส่วนกำลังนั่งวาดภาพระบายสีอยู่ที่โต๊ะของตนเอง บางส่วนกำลังเดินไปพูดคุยกับเพื่อนโต๊ะข้างๆ บางส่วนกำลังอ่านหนังสืออยู่ที่มุมหนังสือ บางส่วนกำลังวิ่งเล่นไปรอบๆห้อง มีเพียง ๒-๓ คนเท่านั้น ที่นั่งประจำอยู่ที่เก้าอี้ของตนเองและอยู่ในสภาวะพร้อมเรียน

โดยปกติแล้วเวลาที่เด็กๆในห้องเรียนเริ่มพูดคุยกันเสียงดัง หรืออยู่ในสภาวะที่ไม่พร้อม ครูอย่างฉันจะมีตัวช่วย คือ **ระฆังเรียกสติ** เพียงแค่ครูเคาะระฆังแค่ ๑ ครั้ง เด็กๆ ก็จะกลับมาอยู่ในสภาวะพร้อมเรียนเหมือนเดิม แต่จะอย่างไรเมื่อวันหนึ่ง ระฆังเรียกสติ ไม่สามารถใช้เรียกสติเด็กๆ ได้อีกต่อไป หลายครั้งฉันต้องเคาะระฆังมากกว่า ๕ ครั้ง หรือเคาะระฆังรัว แต่ กลับพบว่า เด็กส่วนใหญ่ ไม่ตอบสนองกับเสียงระฆัง มีเพียงเด็กส่วนน้อยเท่านั้น ที่นั่งกอดอก ตัวตรง และกลับมาอยู่ในภาวะที่พร้อมจะเรียนรู้

เมื่อฉันเรียนรู้แล้วว่า สิ่งที่ทำอยู่ไม่เป็นผลอีกต่อไป ฉันจึงต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ เมื่อนักเรียนไม่ตอบสนองกับเสียงระฆัง ฉันจึงเลือก การใช้สัญญาณเตือน แทนการใช้เสียงเตือน ฉันและเด็กนักเรียนได้ร่วมกันกำหนดสัญลักษณ์ทางร่างกายแบบง่ายๆ นั่นคือ **“ท่าเรียกสติ”** ท่าเรียกสติ คือ การนั่งหลังตรง เอามือกอดอก โดยกำมือขวาหลวมๆ และยกแขนขวาขึ้นมาให้ ใช้นิ้วชี้ชี้ด้านขวา ตะเบาๆไปที่ปลายจมูก และกำหนดลมหายใจเข้าออกช้าๆ

ผลลัพธ์ที่ฉันได้จากการทำท่าเรียกสติ สร้างความประหลาดใจให้กับฉันเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักเรียนหลายๆ คนเริ่มสังเกตท่าทางของครูและเพื่อน และรีบกลับมาอยู่ใน ท่าเรียกสติ คนที่วิ่งอยู่ก็กลับมานั่งประจำที่ของตนเองและพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไป

เมื่อนักเรียนทุกคนเข้าสู่ภาวะที่พร้อมจะเรียนรู้ ฉันจึงเริ่มกระบวนการเรียนการสอนเหมือนเช่นเคย คือ การเข้าสู่ขั้นนำ และดำเนินการต่อจนถึงขั้นตอนการสรุป แต่เมื่อการสอนเดินทางมาถึงขั้นนำเข้า ทรัพยากรทางภาษา ทุกครั้งฉันสังเกตเห็นว่ามีนักเรียนกลุ่มหนึ่งเริ่มเล่นและเริ่มพูดคุยกัน และเมื่อฉันเรียกให้ เด็กนักเรียนกลุ่มนั้น ตอบถึงความหมายของคำที่ฉันเพิ่งพูดจบไป ปรากฏว่าเด็กกลุ่มนั้น ไม่สามารถให้ คำตอบได้ นั่นหมายความว่า มีนักเรียนกลุ่มหนึ่งกำลัง “ไม่เกาะติดการเรียนรู้” ตอนนั้น ฉันจึงเริ่มมึนใจ แล้วว่าธรรมชาติของนักเรียน กำลังสร้างปัญหาให้ห้องเรียนกลายเป็นห้องเรียนที่ไร้ระเบียบ

ปรับกลยุทธ์ใหม่เปิดใจพูดคุยกัน

- ครูฟังเด็ก

จากเดิม เมื่อห้องเรียนเริ่มเข้าสู่ภาวะไร้ระเบียบ ฉันมักจะเลือกการใช้เสียงดังในการพูดตักเตือน เด็กๆ แต่ทุกครั้งก็พบว่า นักเรียนจะเงยบเพียงในระยะเวลาสั้นๆ ฉันจึงปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่ โดยเปิด โอกาสให้นักเรียนได้บอกเหตุผลว่า “ทำไมจึงคุยกันในขณะที่คุณครูกำลังสอน” แต่สิ่งที่ควรระวังในการตั้ง คำถามนี้คือ ครูควรใช้น้ำเสียงที่แสดงถึงความอยากปรับปรุงการสอนของตนเอง ไม่ควรใช้น้ำเสียงในการ ถามเพื่อประชดประชัน

ตัวอย่างคำพูดที่ครูใช้กับเด็ก

“ครูนี้ต้องการรู้ข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการสอน ให้อะไรที่กำลังจะขึ้นมาเป็น พี่ ป.๑ ได้เรียนแบบสนุกๆ” ซึ่งการพูดเช่นนี้ทำให้เด็กๆทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

และเมื่อฉันเปิดโอกาสให้นักเรียนได้บอกเหตุผลอย่างตรงไปตรงมา

จึงมีนักเรียนส่วนหนึ่งยกมือและตอบคำถาม ดังนี้

นท : หนูรู้สึกว่าหนูต้องทำอะไรบางอย่างนานเกินไป

เช่น การมองกระดาน หนูต้องมองกระดานทุกวิชา

จุง : หนูอยากให้ครูทำกิจกรรมมากกว่า

สัญญา : อยากให้ครูนี้ทำกิจกรรมแบบอื่น เช่น จับฉลาก หรือเรียกให้เด็กๆออกไปเขียนกระดาษหน้าห้องบ้าง

ข้าวตางค์ : ผมควบคุมตนเองให้ไม่คุยไม่ได้ แต่ถึงแม้ผมจะคุยหรือจะเล่น ผมก็ฟังคุณครูอยู่

ไโลท์ : ไโลท์ไม่เข้าใจเรื่องที่ครูพูด หรืองานที่ครูนี้ให้ไโลท์ทำ

ไอแคน : ไอแคนอยากเขียนนิทานระหว่างที่ครูพูด

คำตอบส่วนมากที่ฉันได้ฟังจากเด็กนักเรียน คือ เด็กๆ รู้สึกว่า ต้องฟังอะไรที่นานเกินไป

อยากเล่นเกม หรือกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกาย และอีกหนึ่งปัญหาคือ ความวิตกกังวลของเด็ก

ที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และไม่มีความมั่นใจ การที่ฉันเปิดใจรับฟังนักเรียนเช่นนี้ ทำให้ฉันได้

รับรู้ความรู้สึกของนักเรียนมากขึ้น รู้ว่านักเรียนกำลังคิดอะไร และนอกจากนี้ยังได้สร้างความ

เข้าใจที่ตรงกันอีกด้วย

- เด็กฟังครู

เมื่อฉันรับฟังความต้องการของเด็กๆ ทุกคนอย่างทั่วถึงแล้ว ฉันจึงเริ่มบอกความต้องการของตัวเองบ้าง โดยการบอกวัตถุประสงค์ ว่าวันนี้เราจะเรียนอะไร และบอกกิจกรรมคร่าวๆ ให้นักเรียนทั้งห้องรับรู้ร่วมกัน ซึ่งข้อควรระวังของการบอกวัตถุประสงค์ให้นักเรียนฟัง คือครูควรบอกสั้นๆ ว่าสิ่งที่ครูคาดหวังว่านักเรียนจะได้ความรู้ในวันนี้คืออะไร และกิจกรรมที่นักเรียนจะได้เจอในวันนี้คืออะไร ครูไม่ควรบอกกิจกรรมทั้งหมด ควรทยอยบอก เพื่อสร้างความรู้สึกท้าทาย และสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากร่วมกิจกรรมต่อไป

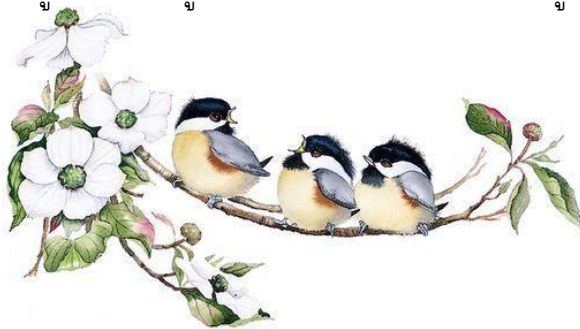
- เวลาของฉันเวลาของเธอ

เมื่อมีเด็กนักเรียนพูดแทรกในขณะที่ยังกำลังสอน ฉันมักหงุดหงิดและตั้งคำถามว่า “**ทำไมต้องพูดแทรก**” หรือยากกว่า “**ถ้ามีผู้พูดต้องมีผู้ฟัง**” ซึ่งผลลัพธ์ก็เป็นเช่นเดิม คือ นักเรียนจะหยุดฟังเพียงชั่วเวลาสั้นๆ และจะกลับมาคุยกันเหมือนเดิม การที่เด็กแสดงออกเช่นนี้เป็นเพียงเพราะพวกเขาไม่เข้าใจความหมายและคุณค่าของเวลา ฉันจึงเลือกวิธีทำความเข้าใจกับนักเรียนก่อนเริ่มชั้นเรียนทุกครั้ง ด้วยการอธิบายเรื่องคุณค่าของเวลาว่า เวลาของทุกคนมีค่า ทุกคนมีเวลาวันละ ๒๔ ชั่วโมงเท่ากัน และให้นักเรียนทุกคนมองนาฬิกา หลังจากนั้นฉันและนักเรียนจึงร่วมกันกำหนดกฎ **เวลาของฉัน เวลาของเธอ**

ตัวอย่างการใช้กฎ เวลาของฉัน เวลาของเธอ

วันนี้ครูนั่งขอเวลาเด็กๆ ๓๐ นาที ในการพูด และเด็กๆ จะมีเวลาอีก ๖๐ นาที หรือ ๑ ชั่วโมงในการพูดคุยและปรึกษากันในระหว่างการทำงาน นอกจากนี้เด็กๆ ยังมีเวลาในตอนพักกลางวันและเวลาตอนเย็นในการพูดคุยอีกด้วย โดยกฎของเรามีเงื่อนไขว่า ถ้ามีนักเรียนคนไหนใช้เวลาของครู ในการพูดเรื่องของตนเอง จะถูกหักเวลาในการทำงานให้ลดลง

ซึ่งการใช้วิธีนี้ทำให้เด็กๆ ได้รู้สึกรู้ว่า ครูมีเวลา ๒๔ ชั่วโมงเท่าเด็กๆ แต่เวลาพูดในชั้นเรียนของครูมีเพียงนิดเดียว และพวกเขาใช้เวลาได้พูดมากกว่าครู จึงทำให้พวกเขาพยายามจะไม่พูดคุยในช่วงเวลาของครู

- กติกาที่นักเรียนตั้งเอง

ฉันพบว่าในห้องเรียนมีกฎระเบียบมากมายที่ถูกสร้างขึ้นโดยครูผู้สอน ซึ่งกฎต่างๆ เหล่านี้ถูกทำต่อกันมาเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ เช่น กฎมีผู้พูดต้องมีผู้ฟัง แต่นักเรียนกลับไม่รู้ว่า แล้วถ้าไม่มีผู้ฟังจะเกิดอะไรขึ้นต่อมา ฉันจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจถึงเหตุผลต่างๆ ที่ครูกำหนดขึ้น เช่น ถ้ามีผู้พูดแล้วไม่มีผู้ฟัง จะเกิดอะไรขึ้น โดยครูสร้างกิจกรรม ถาม-ตอบ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ ถามและตอบคำถามถึงกฎต่างๆ เมื่อนักเรียนทุกคนเข้าใจแล้วว่าทำไม การอยู่ร่วมกันต้องมีกฎระเบียบ นักเรียนทุกคนจึงเกิดความยินดีที่จะฝึกฝนปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบของชั้นเรียน

- เพิ่มพลังบวกด้วยคำพูด

การฝึกฝน หรือควบคุมตนเองของเด็กชั้น ๑ ค่อนข้างเป็นเรื่องที่ยาก ดังนั้นสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะสามารถช่วยเหลือเด็กๆ ได้ คือ การให้กำลังใจด้วยคำพูดของครู คำพูดของครูควรเป็นคำพูดที่แสดงถึงความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจ เช่น ครูเข้าใจว่ายากแต่ครูเชื่อว่าเด็กๆทำได้

ฉันอาจจะเคยเป็นครูหนึ่งใจดี ที่กลัวเด็กไม่รัก แต่ในวันนี้ฉันเรียนรู้แล้วว่า บทบาทหน้าที่ ที่สำคัญที่สุดของการเป็นครู คือ ต้องเป็นคนปลูกฝังระเบียบวินัยไปพร้อมๆ กับให้ความรักและความเข้าใจ ครูควรเป็นคนสร้างเด็กให้ เก่ง ดี และมีความสุข ถ้าครูใจดีเกินไปจะทำให้วินัยเด็กหย่อนยาน

หลังจากที่ฉันได้ใคร่ครวญและหาวิธีปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดในอดีตของตนเอง สิ่งที่ได้กลับมาคือ ห้องเรียนของฉันเป็นระเบียบมากขึ้น เมื่อถึงคราวที่ต้องนำเสนอทุกคนก็เคารพเวลาของกันและกัน เด็กๆ มีความเห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ครูให้เกียรติเด็ก เด็กให้เกียรติครู วันนี้นักเรียนของฉันทุกคนได้เรียนรู้การฝึกฝนตนเองให้อยู่กับกฎระเบียบของสังคม บนพื้นฐานของความเข้าใจ ซึ่งฉันเชื่อเหลือเกินว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการจะปลูกฝังให้เด็กสักหนึ่งคนให้เติบโตเป็นคนดีและมีระเบียบวินัย คือ

“ครูต้องเลิกพฤติกรรมปล่อยผ่าน และ ต้องไม่เสียดายเวลาที่จะสอนให้เด็กเป็นคนดี”

ครูนิ่ง (ครูภูมิปัญญาภาษาไทย ชั้น ๑)